

Inleiding

Vroeger woonde ik in Caddum.
Ik ben daar niet geboren.
Maar ik woon daar vanaf mijn derde jaar.
Caddum is een klein dorp op de Veluwe.
Echt een boerendorp.
De meeste mensen in het dorp zijn boer.
Er zijn dus ook veel boerderijen.

Eigenlijk gebeuren er vooral kleine dingen in ons dorp.
De een krijgt een kind.
Een ander gaat trouwen.
Ook gaan er mensen of dieren dood.
Sommige jaren zijn de aardappelen goed.
Andere jaren zijn de aardappelen slecht.
Zo gebeurt er altijd wat.
Meestal kleine dingen die bij het leven horen.
Maar dit verhaal gaat over een grote gebeurtenis.
Het is echt een bijzonder verhaal.
Het heeft zelfs in alle kranten gestaan.

Het verhaal speelt in de zomer toen ik 13 jaar was.
Mijn naam is Hein Rooyaards.
Maar eerst zal ik wat vertellen over het dorp.
En over een paar mensen die in het dorp wonen.
Want zij spelen een rol in dit verhaal.

Welkom in Caddum

Mijn vrienden heten Henk en Gijs.
De achternaam van Henk is Van Brakel.
Maar iedereen noemt hem Henk van Henk en Aartje.
Dus Henk zijn vader heet ook Henk.
En zijn moeder heet Aartje.
Zo ging dat vroeger in een dorp.
Henk loopt altijd op klompen.
Behalve als hij hard moet rennen.
Dan doet hij zijn klompen uit en rent hij verder op zijn sokken.

Mijn andere vriend heet Gijs Bakkenes.
Maar iedereen noemt hem Gijsje Pluim.
Bijna iedereen in het dorp heeft een bijnaam.
Vaak weet je de echte naam niet eens.
Gijs is een fijne jongen, echt een goede vriend.
Hij is dik, maar altijd vrolijk.

Ik ga ook vaak naar Jan en Hendrikje Imbos.
Ze zijn getrouwd, maar hebben geen kinderen.
Ik denk dat ze ongeveer vijftig jaar zijn.
Hun boerderij is een gemengde boerderij.
Dat betekent dat het land voor een deel weiland is.
Daar staan de koeien, varkens, geiten en paarden.
Het andere deel is bouwland.
Daar groeien rogge, haver en aardappelen.

Ik help vaak op hun boerderij.
Vooral koeien melken vind ik fijn werk.
In de zomervakantie help ik ook met hooien.
Dan mag ik de wagen naar huis rijden.
Jan Imbos heeft nog geen tractor, maar een paard
en wagen.
Een van zijn paarden is pikzwart met één witte
voet.
Het is een merrie en ze heet Witvoet.
Ik werk graag op de boerderij.
Maar door de week zit ik op school in de stad.
In de tweede klas van het lyceum.
Daar leer ik Frans en nog veel meer.

Ik ga ook vaak naar juffrouw Wensveen.
Ze is een oud vrouwtje, klein en krom.
En ze rijdt in een invalidenwagentje.
Ze woont aan het eind van de Dorpsstraat.
En ze is veertig jaar onderwijzeres in ons dorp
geweest.

Veertig eerste klassen heeft ze gehad.
Bijna iedereen heeft bij haar in de klas gezeten.
Maar ik niet, en Gijs en Henk ook niet.
Want toen was ze al met pensioen.
Niemand durft haar tegen te spreken.
Vroeger niet en nu niet.
Want ze was heel erg streng toen ze nog juf was.

Eén keer kwam ik bij haar.
Toen had ze een oude foto in haar hand.
Op de foto stond een jongeman.
Ik vroeg: 'Wie is die man?'
Ze zei: 'Dat was Wim, mijn verloofde.
Hij is jaren geleden gestorven.'
Ik wist niet wat ik moest zeggen.
Daarom zei ik niets.
Nu ga ik vaak even bij haar langs om even iets voor
haar te doen.
Ik ga ook wel eens zomaar langs.
Dan krijg ik een kop chocolademelk.

Mijn moeder en ik wonen ook in de Dorpsstraat.
Aan de ene kant van ons huis woont de dominee.
Aan de andere kant de postbode.
Mijn vader is er niet meer. In de oorlog is hij
overleden; doodgeschoten door de Duitsers.
Daarna is mijn moeder naar dit dorp verhuisd.
Ik was toen drie jaar.

Mijn moeder is niet erg streng.
Ik mag eigenlijk alles, als het maar niet gevaarlijk is.
Ze is bang dat er iets met me gebeurt.
Dat begrijp ik wel, want ik ben haar enige kind.
Daarom vertel ik niet alles wat ik doe, dan hoeft ze
ook niet bang te zijn.

Kruipsluip

Henk, Gijs en ik hebben een spel bedacht.

Het heet *kruipsluip*.

Voor dat spel gaan we het bos in.

Daar zoeken we mensen uit de stad.

Die mensen gaan vaak wandelen in het bos.

Dan sluipen we heel zacht naar hen toe en proberen heel dichtbij te komen.

Want dan kunnen we horen wat ze zeggen.

Mijn moeder vindt dat niet netjes.

Daarom zeg ik er thuis maar niets over.

Het is woensdagmiddag.

Henk en Gijs hoeven thuis niet te helpen.

Daarom gaan we naar het bos om *kruipsluip* te doen.

Maar we hebben pech.

Alle mensen zijn in de stad gebleven; we kunnen niemand vinden.

Na een poos geven we het op. We gaan lui op onze rug liggen.

Door de bomen kijk ik naar de lucht en zie een paar wolken.

Gijs slaapt binnen drie minuten.

Opeens raakt Henk me aan.

‘Sst’, zegt hij heel zacht.

Ik kijk om me heen om te zien wat hij bedoelt.

Vlaktbij loopt een vos.

Hij zoekt in de bladeren naar muizen en torren
of zoiets.

Henks ogen glimmen.

Dit wordt spannend, eindelijk kunnen we echt
kruipsluip doen.

Ik wil Gijs wakker maken.

Maar Henk houdt me tegen.

Hij heeft gelijk, Gijs wordt altijd met veel lawaai
wakker.

Stil sluipen Henk en ik achter de vos aan.

We willen geen geluid maken, daardoor gaan we
niet erg snel.

Gelukkig gaat de vos ook niet snel.

Overal blijft hij staan om te ruiken.

Hij is nu vlak bij een hoog hek.

Dat hek staat om een grote tuin.

Ineens: krak. Een tak breekt onder mijn knie.

De vos heeft het geluid gehoord.

En weg is hij. Spoorloos.

We zien hem niet eens wegrekken.

Hoe kan dat nou?

Henk en ik staan op en lopen naar het hek.

Daar bij die struiken zagen we de vos voor het
laatst. Henk kruipt onder de struiken.

‘Hein, kijk’, fluistert hij. ‘Er zit een gat onder het hek.
Kom op.’

We houden onze adem in en kruipen onder het gaas door.

Voorzichtig gaan we verder.

Maar de vos is natuurlijk weg.

We willen weer teruggaan, maar dan horen we wat.

Een kinderstem.

We knikken naar elkaar

Weer kunnen we *kruipsluip* doen.

We hebben geluk, want we vinden een plek waar we onder het hek door kunnen.

Daardoor kunnen we heel dichtbij kruipen.

Tussen de bomen door zien we de villa.

Ik herken het huis en stoot Henk aan.

‘We zijn bij meneer Wilderman. Kijk maar, dat is zijn villa.’

‘Meneer Wilderman?’ Henk schrikt.

Zijn vader is een arme boer.

Hij huurt zijn stuk land van meneer Wilderman.

Meneer Wilderman is dus de baas van zijn vader.

Stel je voor dat hij hier gepakt wordt.

Dat zal zijn vader niet leuk vinden.

Even lijkt het of Henk terug wil gaan.

Maar teruggaan is laf. En Henk is niet laf.